

ÉNEK-ZENE TANTERV 5-8. ÉVFOLYAM

Óraterv

Évfolyam	5.	6.	7.	8.
Heti óraszám	1	1	1	1
Éves óraszám	37	37	37	37

		óraszám	óraszám	óraszám	óraszám
	A tartalom részei (témakörök)	5. o.	6. o.	7. o.	8. o.
1.	Éneklés	16	16	16	16
2.	Ritmus	2	2	2	2
3.	Zenei írás-olvasás	2	2	2	2
4.	Zenei ismeretek – zenei hallás	4	4	4	4
5.	Zenehallgatás, zeneirodalom	5	5	5	5
		37	37	37	37

A rendelkezésre álló idő 80%-a: 29 óra

20%-a: 8 óra minden évfolyamon.

Az ének-zene tantárgy tanításának céljai és feladatai:

Az ének-zene tanítás alapvető célja a tanulók zenei műveltségének megalapozása; esztétikai, intellektuális és érzelmi nevelése a zene megszerettetésén keresztül.

Fontos, hogy nyitottak legyenek különféle zenei élmények befogadására.

Cél, hogy az énekléssel, a zeneművek megismerésével a tanulók személyiségét sokoldalúan fejlesztjük, érzelmi életüket gazdagítsuk.

Cél, hogy az elgépiesedett, zajos, rohanó világban lehetőséget adjunk a művészet eme ágának az átélésére, az esztétikai tulajdonságok felfedezésére, rácsodálkozására.

Cél a zenekultúrák sajátosságainak megismerése és elfogadása. Az ének-zene tanítás feladata a magyar népzene, zenei anyanyelvünk megismertetése, megszerettetése.

A tanórákon elhangzó zenei szemelvények és ezek magyarázatai készítsék a tanulókat arra, hogy kialakítsanak zenehallgatási szokásokat, amelyek pozitív irányba formálhatják ízlésüket, jellemüket.

Feladat a zenei ismeretek /ritmus, dallam, harmónia, többszólamúság, tonalitás, tempó, dinamika, hangszín, forma, stílus / megismertetése, a reprodukálásra való tanulói képességek fejlesztése.

A zenei írás-olvasás alapjainak elsajátítása, a zenei memória fejlesztése dalok és témák gyakorlásával, előadásával.

Kétszólamú /esetleg három / művek csoportos éneklése emlékeztetőből, tisztán, kifejezően.

5. ÉVFOLYAM

Tanesszközök:

Eredeti népzenei felvételek

Laczó Zoltán: Zenehallgatás lemezsorozat 5. Osztály

Pécsi Géza: Kulcs a muzsikához + könyv

Hangjegyzet, ötvonalas tábla, zongora, ritmushangszerek, lemezjátszó, magnó, CD-lejátszó.

Ellenőrzés, értékelés

Mivel a tanítási órák döntő részét az éneklés tölti ki, az értékelés legfőbb szempontja az abban való aktív részvétel.

Az értékelés további szempontjai: a dalok emlékezetből való éneklése, a dalokhoz kapcsolódó zenei ismeretek reprodukálása, a többször meghallgatott zeneművek felismerése. Az énekórán nyújtott szóbeli és írásbeli teljesítményt folyamatosan, pontokkal értékeljük. Az ének-zene osztályzatokat ezekből és egyéb szóbeli feleletekből állítjuk össze.

Tananyag

Fő témakörök:

Éneklés

Ritmus

Altémák:

Magyar és más népek népdalai, népszokások, jeles napok dalai. Egyszerű népdalfeldolgozások. Könnyű kánonok, műdalok. Tiszta éneklés, helyes artikulációval, a dalok hangulatának megfelelő dinamikával és tempóban. A zenei memória fejlesztésére népdalok, műdalok éneklése emlékezetből. Egyszerű hangképző gyakorlatok.

A tanult ritmuselemek (szinkópa, éles, nyújtott ritmus) folyamatos gyakorlása egy vagy több szólamban, lejegyzésük hallás után. A tizenhatod érték és szünete, a negyed érték .

Népzene

A magyar népdal stílusrétegződése

-régi stílus: sorszerkezet, ereszkedő dallamvonal, kvintváltás

-új stílus: visszatérő sorszerkezet, kupolás dallamvonal

Dudanóta, népi zenekar

Népi hangszerek: duda, tekerő, cimbalom, citera

Zenehallgatás

Improvizáció

Variációk szerkesztése 2-4 ütemes terjedelemben a tanult ritmuskép-
letekkel. Kvintváltó dallam improvizálása megadott formaképlet és kezdő
sorok alapján.

Zenei olvasás-írás

Az alkalmazkodó ritmus. Ritmusjátékok, ritmusrögtönzés. A felső ré és felső mi hangok neve, kézjele,

Elhelyezése a vonalrendszeren. A violinkulcs. Az új ritmuselemek és dallamhangok gyakorlása. Ismert

Egyszerű dallam lejegyzése.

Zenei ismeretek, zenei hallás

A tiszta hangközök (prim, kvart, kvint, oktáv) megfigyelése, tudatosítása, éneklése szolmizálva.

A hétfokúság. A kvintváltás. Dallamszerkezeti ismeretek a régi stílusú népdalokban. Énekes improvizáció

a tanult dallami elemekkel.

Zenehallgatás, zeneirodalom

Magyar népdalok népzenei felvételen. Népdalfeldolgozások. Népszokások dalai (regölés, farsangolás) .

Bartók Béla, Kodály Zoltán, Bárdos Lajos egy-egy népzenei ihletésű műve. Bevezetés a barokk kor zenéjébe. A nagy barokk zeneszerzők. Barokk zenei műfajok: szvit, versenymű, fúga, és az oratórium.

A barokk zeneszerzők műveiből vett idézetek irányított megfigyelése.

Kiegészítés 8 óra

A kerettantervben szereplő tananyag elmélyítése, rendszerezése, képességek, készségek fejlesztése.

Felkészülés az ünnepekre.

A továbbhaladáshoz szükséges követelmények az 5. évfolyam végén

15-20 dal egységes, tiszta éneklése, helyes artikulációval, a dallam és a szöveg kapcsolatára épülő előadásmóddal.

A felső ré és a felső mi hangok, a helyes hétfokúság és a tanult hangközök felismerése a tanult dallamokban.

A violinkulcs ritmusvonalainak felismerése, olvasása és lejegyzése.

Öt- és hétfokú dallamok éneklése betűkottáról.

A tanult hangközök felismerése.

Részvétel többszólamú zenei tevékenységben.

TÖRZSANYAG 5. OSZTÁLY

A, a, a, a farsangi napokban

Aki dudás akar lenni

Amikor a mutató

Apor Lázár tánca

Erdő, erdő de magas a teteje

Erdő, erdő, erdő

Erdő mélyén piros a számóca

Édes rózsám szívem kedvese
Érik a szőlő
Fénylő győztes fegyverünk
Föl, föl vitézek
Gábor Áron rézágyúja
Győri kanász
Hull a szilva
Jól van dolga
Kossuth Lajos azt írta a ...
Mehalt a béres
Nézz csak a réten szét
Összegyűltek
Pásztorok, keljünk fel

6.ÉVFOLYAM

Tanesszközök:

Laczó Zoltán: Zenehallgatás lemezsorozat 6. osztály

Pécsi Géza: Kulcs a muzsikához + könyv

Hangjegyfűzet, ötvonalas tábla, ritmushangszerek, lemezjátszó, magnó, CD-lejátszó.

Ellenőrzés, értékelés

Folyamatosan értékeljük a közös zenei tevékenységet, az aktív éneklést. Az értékelés legfontosabb szempontja az éneklésben való aktív részvétel. Az értékelés további szempontjai: a dalok emlékezetből való éneklése, a dalokhoz kapcsolódó zenei ismeretek reprodukálása, a többször meghallgatott zeneművek felismerése. A szóbeli és írásbeli teljesítményt folyamatosan pontokkal értékeljük. Az ének-zene osztályzatokat ezekből és egyéb szóbeli feleletekből állapítjuk meg. Az osztályzatok kialakításánál figyelembe vesszük az önálló gyűjtőmunkát.

Tananyag

Fő témakörök

Éneklés

Ritmus

Altémák

Magyar népdalok, más népek dalai, népdalfeldolgozások. Régi magyar dalok, XVI. Századi históriás énekek.

A kuruc kor dalai. Kánonok. Bécsi klasszikus mesterek dalai, klasszikus zeneművek könnyen énekelhető témái. Szózat.

A tanult ritmuselemek és ritmusképletek (éles, nyújtott, szinkópa, tizenhatod) folyamatos gyakorlása, lejegyzése. A triola megfigyelése, tudatosítása és gyakorlása. Alkalmazkodó ritmus a népdalokban. Váltakozó ütemek: 2/4, 4/4 váltakozása. A zenei hangsúlyok, a zene lüktetésének érzékelése. A kis éles, a kis nyújtott ritmus, a kis szinkópa megfigyelése, tudatosítása.

Népzenei ismeret

Új stílusú magyar népdal és sorszerkezetei, kvintválasz.

Műismeret

Népzenei, népdalfeldolgozások Zeneirodalmi alkotások (barokk,

klasszikus)

Zenehallgatás

Énekes és hangszeres népdalfeldolgozások felismerése, megnevezése.

Többször

Meghallgatott klasszikus zeneművek felismerése témáik alapján. A

szimfonikus zenekar

Hangszercsoportjainak, hangszereinek megnevezése.

Improvizáció

Zenei kérdés-felelet szerkesztése 2*2 ütemes terjedelemben.

Zenei olvasás-írás

Öt és hétfokú dallamok éneklése kézjelről, betűkottáról, hangjegyről. Gyakorolt dallamok lejegyzése önállóan 1#- 1b előjegyzésig. Módosítójelek értelmezése és hangok szolmizálása, írása. Kis A, H, G és kétvonalas D, E, F, G hangok helye a vonalrendszeren.

Zenei ismeretek, zenei hallás

A kis és nagy szekund, a kis és nagy terc hangköz éneklése, gyakorlása. Népdalelemzés: az új stílusú népdalok jellemzői. Népi éneklési előadásmódok. A zenei ABC ismerete C' – G''- ig. A dúr és moll hangsor. Hangnemek 1#- 1b előjegyzésig. A motívum, a nyitás- zárás, a periódus megfigyelése zeneművekben.

Zenehallgatás

Magyar népdalok, népdalfeldolgozások. Kodály: Mátrai képek A bécsi klasszicizmus zenéjének bemutatása Haydn, Mozart, Beethoven egy- két jellemző művén keresztül. Zenei formák: rondóforma, triósforma, szonátaforma. Zenei műfajok: szimfónia, opera. A szimfonikus zenekar hangszerei, hangszercsoportjai.

Kiegészítés 8 óra

A kerettantervben szereplő tananyag elmélyítése, rendszerezése, képességek, készségek fejlesztése.

Felkészülés az ünnepekre.

A továbbhaladáshoz szükséges követelmények a 6. évfolyam végén

Az ismételt dalokat is beleszámítva 20-25 dal pontos, stílusos éneklése emlékezetből.

A Szózat éneklése pontos ritmussal, helyes tempóban és dinamikával.

A tanult ritmuselemek felismerése, megszólaltatása, lejegyzése.

A tanult hangközök, a zenei ABC, a módosítójelek, hangsorok és hangnemek ismerete.

A többször meghallgatott zeneművek felismerése, témáinak éneklése.

TÖRZSANYAG**6. Oszály**

Ablakomba, ablakomba

A jó lovas katonának

A szép fényes katonának

A Vidrócki híres nyája

Az én rácsos kapum

Csínom Palkó, Csínom Jankó

Én a hegyre, te a völgybe

Hazádnak rendületlenül

Három ürü nem nagy főka

Jaj, de beteg vagyok

Két tyúkom tavalyi

Már Vidrócki emelgeti

Nézd, itt az ingó- bingó bimbó

Osiris, Isis

Ősszel érik babám

Sok szép országban laktam én

Summáját írom Eger várának

Te állomszuszék, ébredj

Tizenkét kőműves

Voltál- e már Igricébe

7. ÉVFOLYAM

Tanesszközök:

Laczó Zoltán: Zenehallgatás lemezsorozat 7.osztály

Pécsi Géza: Kulcs a muzsikához lemezsorozat + könyv

Hangjegyfűzet, ötvonalas tábla, zongora, ritmushangszerek, lemezjátszó, magnó, CD-lejátszó

Ellenőrzés, értékelés

Mivel 7. Osztályban a tanulók jó része mutálni kezd, elsősorban nem az egyéni, hanem a közös éneklésben elért teljesítményt értékeljük. Az értékelés fő szempontja a zenei olvasás-írás, a zenei ismeretek, a zenehallgatás, zeneirodalom témaköreiben elért jártasság. A szóbeli és írásbeli teljesítményt folyamatosan, pontokkal értékeljük. Az ének- zene osztályzatokat ezekből és egyéb szóbeli feleletekből állapítjuk meg. Értékeljük továbbá a zeneszerzőkkel, zeneművekkel kapcsolatos gyűjtőmunkát.

Tananyag

Fő témakörök

Éneklés

Ritmus

Altémák

Új és régi stílusú magyar népdalok, a hazai és etnikai kisebbségek dalai, rokon és szomszéd népek dalai, európai népdalok. A közös éneklésben az együttes hangzás kialakítása.

Verbunkos dallamok és zeneművek. Romantikus zeneszerzők dalai, romantikus zeneművek könnyen énekelhető témái. A parlando, robato, giusto előadásmód alkalmazása. Énekes improvizáció: kvintváltás rögtönzése, dallamvariálás az új stílusú népdalok mintájára.

A nyolcad lüktetésű 3/8-os és 6/8-os ütemek rendje, írásmódja, begyakorlása.

Népzene: meghallgatott más földrészről származó és énekelt európai, valamint magyar népzenei anyag fogalmai (parlando, rubato, tempo giusto).

Improvizáció: új stílus népdalforma rögtönzése megadott kezdősorral
(kupolás visszakérő dallamok)

Zenekar: Romantikus magyarzenekar, a virtuozitás jegyei.

Zenei olvasás-írás

A súlytalan kezdés. Ismert dalok éneklése szolmizálva kézjelről, betűkottáról. Kottaolvasás és lejegyzés az ismert hangnemekben 2#- 2b előjegyzésig, diatonikus és módosított hangokkal.

Zenei ismeretek, zenei hallás

A kis és nagy szext, a kis és nagy szeptim hangköz felismerése, éneklése szolmizálva. A hangnemek ismerete 2#-2b-ig. A népdalok hangkészletének hangsorának vizsgálata. Ritmus és dallamolvasás egy és két szólamban. A régi és új stílusú népdal jellemzői.

Zenehallgatás, zeneirodalom

A XIX.századi zeneszerzők: Schubert, Schumann, Mendelssohn, Chopin, Liszt, Erkel, Muszorgszkij, Verdi, Wagner, Csajkovszkij megismerése meghallgatott művek alapján. A meghallgatott művek felismerése témák, stílusjegyek, karakterek alapján. Kodály és Bartók egy-egy művének részletesebb megismerése. A magyar zenei műfajok: rapszódia, nemzeti opera, verbunk, szimfonikus költemény.

Kiegészítés 8 óra

A kerettantervben szereplő tananyag elmélyítése, rendszerezése, képességek, készségek fejlesztése.

Felkészülés az ünnepekre.

A továbbhaladáshoz szükséges minimum követelmények a 7. évfolyam végén

A tanult dalok (kb. 20 népdal, műdal), zeneműrészletek kifejező, érthető, stílusos előadás.

Az előző években tanult ritmuselemek további gyakorlása, elmélyítése.

A nyolcad alapüktetésű üteme felismerése a tanult dalokban.

A tanult hangközök felismerése, megnevezése.

A leggyakoribb tempó-és dinamikai jelek ismerete.

A dúr és moll hangsorok, hangnemek ismerete 2#- 2b-ig.

A barokk, a klasszikus és a romantikus zene legjelentősebb zenei formáinak, zeneszerzőinek ismerete.

A többször meghallgatott zeneművek felismerése jellegzetes részleteik alapján.

TÖRZSANYAG

7.oszály

A nap nyugodni tér

Aranyosom

Bach: Parasztkantáta

Brahms: Bölcsődal

Chopin: Táncos a nóta

Erkel: Bánk bán – Hazám, hazám

Erkel: Bánk bán – Keserű bordal

Erkel: Himnusz

Erkel: Hunyadi – Meghalt a cselszövő

Kodály: Székely fonó – El kéne indulni

Kossuth Lajos azt izente

Megfogtam egy szúnyogot

Most szép lenni katonának

Mozart: Gyermekjátékok

Nap süt, kék az ég

Quodlibet

Rouget de L'Isle: La Marseillaise

Schubert: A pisztráng

Schubert: Pusztai rózsa

Trará, trará

8.ÉVFOLYAM

Tanesszközök:

Laczó Zoltán: zenehallgatás lemezsorozat

Pécsi Géza: Kulcs a muzsikához lemezsorozat + könyv

Hangjegyfűzet, ötvonalas tábla, lemezjátszó, magnó, CD-lejátszó

Ellenőrzés, értékelés

Az értékelés fő szempontjai: csoportos és egyéni éneklés, a zenei ismeretek, a zenehallgatás, zeneirodalom témaköreiben elért jártasság. Folyamatosan értékeljük pontokkal az egyéni szóbeli és írásbeli teljesítményt. Az ének-zene osztályzatot ezekből és egyéb szóbeli feleletekből állapítjuk meg.

Értékeljük továbbá a zeneszerzőkkel, zeneművekkel kapcsolatos gyűjtőmunkát.

Tananyag

Fő témakörök

Éneklés

Ritmus

Altémák

Régi és új stílusú magyar népdalok. Rokon és szomszéd népek dalai. Gregorián énekek. Kánonok, kisebb kórusművek a többszólamúság fejlesztésére. Bartók, Kodály dalai, műveik énekelhető témái. Szemelvények a különböző zenetörténeti korszakok muzsikájából. Kiemelten a XX. század énekes zenéjéből.

A tanult ritmuselemek és ritmusképletek felismerése, megszólaltatása, lejegyzése. A tanult dalok, zenei szemelvények felismerése ritmusról, megszólaltatása kottaképről vagy emlékezetből. Ritmushangoztatás egy vagy több szólamban. Nyolcadlüktetésű ritmusok megszólaltatása.

Improvizáció

A tanult népdalformákban és hangkészletekben önálló rögtönzés.

Zenei ismeretek

A magyar és európai zeneművészet századai (ismétlés).

A dzsessz és jellegzetes műfajai.

A zene szórakoztató funkciói: táncok a zenetörténetben (a szvittől a rock and rollig)

A könnyűzene ma
Tájékozódás a könnyű műfaj megjelenési formáiban, módjaiban.

Zene olvasás-írás

Dalok, zenei szemelvények szolmizációs éneklése kottaképről. Tájékozódás, hangnem megállapítás, kottaolvasás 3#-3b-ig. Módosított hangok éneklése szolmizálva. A zenei ABC, a módosított hangok gyakorlása.

Zenei ismeretek, zenei hallás

A tanult hangközök felismerése, éneklése szolmizálva. A leggyakoribb tempó-és dinamikai jelek ismerete. Az ABC-s hangok gyakorlása. A magyar népdalok régi és új stílusának összefoglalása. A XIX. és XX.század zenéjének leggyakoribb zenei formái és zenei műfajai.

Zenehallgatás, zeneirodalom

Népzenei felvételek. A zenetörténeti koroktól, stílusoktól, műfajokról, zeneszerzőkről szerzett ismeretek összefoglalása, jellemző zeneműrészletek meghallgatása. A XX.századi zenei irányzatok és zeneszerzők bemutatása néhány zenei szemelvényen keresztül. Bartók és Kodály munkásságáról tanultak összefoglalása. A dzsessz. A szórakoztató zene a zeneirodalomban.

Kiegészítés 8 óra

A kerettantervben szereplő tananyag elmélyítése, rendszerezése, képességek, készségek fejlesztése.

Felkészülés az ünnepekre.

A továbbhaladáshoz szükséges minimális övetelmények a 8.évfolyam végén

20-25 népdal, műdal kifejező éneklése emlékezetből.

Egyszerű kétszólamú művek csoportos éneklése.

A tanult ritmuselemek felismerése és megszólaltatása ismert dallamokban emlékezetből vagy kottaképről.

Az ismert dalok, zenei szemelvények szolmizációs éneklése.

A tanult hangnemek, hangsorok, hangközök felismerése, megnevezése.

A leggyakoribb tempó-és dinamikai jelek.

Tájékozódás a tanult stílusokban, zenetörténeti korszakokban.

A többször hallott zeneművek felismerése.

TÖRZSANYAG

8.osztály

A malomnak nincsen köve

A szennai lipisen-laposon

Által mennék én a Tiszán

Bárdos: Ugyan, édes komámasszony

Beethoven: Ünnepekre

Éva, szívem Éva

Gebhardi: Béke!

Gyújtottam gyertyát

Hopp ide tisztán

Októbernek, októbernek

Fornsete: Nyár-kánon

Praetorius: Viva la musica

Beethoven: Örömóda

Haydn: Falusi jókedv
Mozart: Papageno áriája
Gershwin: A szegény ember gazdagságáról
Nem kérdi senki
Old Black Joe